

NOVADNIEKS

SESTDIEN
1991. gada 19. janvāris

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 7 (6166)
Maksā 10 kop.

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes prezidija paziņojums

Uzskatām, ka PSKP (LKP) pēdējos dokumentos pieņemtā prasība ieviest prezidenta pārvaldi Latvijā, ir aicinājums uz militārā spēka izmantošanu pret demokrātiskās vēlēšanās ievēlētām

Tautas deputātu padomēm.

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes prezidijs aicina visas rajona sabiedriski politiskās un sabiedriskās organizācijas publiski izteikt protestu pret militārā spēka

izmantošanu politisko jautājumu risināšanā.

Pieņemts Preiļu rajona Tautas deputātu padomes prezidija sēdē 1991. gada 15. janvārī

Protests pret faktu sagrozišanu

Pēc PSRS prezidenta M. Gorbačova uzstāšanās PSRS deputātu kongresā (prezidentam necienīgās uzstāšanās), no Latvijas uz Maskavu sākušās ceļot neskaitāmas vēstules un telegrammas. Latvijas

tauta pauž savu sašutumu par tās apmelošanu un faktu sagrozišanu.

Ik dienas PSRS deputātiem no mūsu rajona un uz Latvijas Ministru Padomes pastāvīgo pārstāvniecību Maskavā (Caplīgina ielā

3) tiek nosūtītas daudzas telegrammas no mūsu rajona sakaru nodaļām. Rajona iedzīvotāji izsaka atbalstu Latvijas valdībai un protestē pret PSRS un PSKP patvaļu.

V. Bakatins par notikumiem Lietuvā

— Es, tāpat kā visi saprātīgi domājošie cilvēki, esmu sašutis par notiekošo un izsaku patiesu līdzjūtību bojāgājušo tuviniekiem, — laikraksta «Komsomolskaja pravda» korespondentam teicis PSRS prezidenta padomes loceklis, bijušais PSRS iekšlietu ministrs Vadims Bakatins. — Taču, kā minimums, ir divi apstākļi, kas mani pārsteidz un satrauc.

Pirmkārt, nav saprotams, kāpēc valsts prezidents asi un viennozīmīgi nenorobežojas no Viļņā notikušās patērijas. Viņa prasībām un kā prezidenta rīcībai, lai atgrieztu normālā gultnē ar Lietuvas neatkarību un cilvēku tiesību ieviešanu saistītos procesus, nebija un nav nekā kopīga ar nakts putē.

Svētdien vakarā un pirmdienas ritā es runāju ar Gorbačovu un pārliecinājos, ka notikumi Viļņā viņam ir pilnīgi negaidīti. Man divus ga-

dus iznāca strādāt un cieši kontaktēties ar Gorbačovu, un es zinu, ka viņš vienmēr, pat vissarežģītākajās situācijās, centās izvairīties no nevajadzīgas vardarbības, jo vairāk — no vardarbības, kas nebalstās uz likumu. Kāpēc PSRS prezidents, runādams Augstākās Padomes sesijā, skaidri un visiem saprotami par to nepateica?

Otrkārt, nav saprotams, kāpēc parlamentārieši aizbīdinājās ar informācijas trūkumu. Iznāk kā Pētera I laikos: atauļos ziņnesis, pateiks, kurš pirmais ir sācis, tad arī visu noskaidrosim. Vai tā? Ir pie mums kam sniegt informāciju. Un ir no kā prasīt atbildību.

Galū galā parlamentāriešiem nebūt nav svarīgi, kas pirmais sāka, atklāja uguni. Izmeklēšana tiks galā. Svarīgs ir kas cits. Acīmredzams, ka akcija, kuras gaitā gāja bojā cilvēki, absolūti neat-

bilst Konstitūcijai un ir nelikumīga. Ģenerāļi nevar un viņiem nav tiesību virzīt tankus pēc kādas brīvprātīgās, ielas vai jebkādas citas komitejas lūguma, lai cik skali tā nebūtu sevi deklarējusi. Šai komitejai nav ne mazākā likumīgā pamatojuma, lai sagrābtu televīzijas centru un noteiktu komendanta stundu.

Domāju, ka par šo viltus komiteju, kura izdarīja mēģinājumu gāzt likumīgi ievēlēto republikas Augstāko Padomi (nav svarīgi, kā tā darbojas un kādu politisko orientāciju ietur), vajadzētu sākt interesēties Valsts drošības komitejai un PSRS prokuroram. Protams, ja VDK un prokurors uzskata, ka uz visu Lietuvu attiecināma PSRS Konstitūcija un Kriminālkodeksa darbība. Es gan domāju, ka viņi tā uzskata. Ja nē, tad viss izskatās vēl divaināk.

Asinis nodevuši gan krievu, gan latviešu, gan citu tautību cilvēki. Starp citu, pati donoru dienas ideja pieder rajona iedzīvotājiem. Lai gan pirms pāris nedēļām donoru diena jau tikusi organizēta, pēc daudziem telefona zvaniem un lūgumiem tika nolemts 17. janvārī izziņot ārpuskārtas asins nodošanu. Kopā ar poliklinikas darbiniekiem to organizēja Sarkanā krusta rajona biedrība. Un — ļaužu atsaucība pierāda, ka tā bija vajadzīga. Bet mūsu cilvēku konkrētais, nesavtīgais ziedojums Baltijas valstu brīvības aizstāvjiem nu ir 47 litri asiņu. Paldies visiem!

S. JOKSTE

Baltijas spēkam un dzīvībai

Ceturtdiena, 17. janvāris, Preiļu poliklinikā bija donoru diena. Bet — ne parasta. Ārpuskārtas, tikai dienu pirms tam izziņota un — vēl nebijusi. Jo visi, kas to dien ieradās poliklinikā, zināja, ka asinis tiek nodotas ar vienu mērķi, — lai uzturētu spēkus un dzīvību Baltijas, tās tautu dzīslas.

Kā informēja galvenā ārsta vietniece G. Džeriņa, ceturtdien asinis nodeva 152 cilvēki. Daudzi — pirmo vai otro reizi mūžā. Ļaužu atsaucība ir bijusi liela. Vai-

rums nodevuši ne parasto 200—300 gramu normu, bet 400 vai pat 500 gramus asiņu. Ieradušies veselām grupām, kolektīvi, — no saimniecībām «Zelta Vārpa», «Vārkava», «Turība», no K. Marksa kolhoza (ar pašu priekšsēdētāju priekšgalā). Kopā ar direktoru atnāca Preiļu 1. vidusskolas pedagogi. Ļoti aktīvi donori bija paši medicīnas darbinieki.

Vēl daktere lūdza uzsvērt, ka to dien gaitenpos un kabinetos valdījusi īpaša gaisotne. Labvēlīga, draudzīga.

Igaunijas, Latvijas, Lietuvas un Krievijas pārstāvju tikšanās

TALLINA, 13. janvārī. Šeit tika parakstīts Igaunijas, Latvijas, Lietuvas un Krievijas pārstāvju kopīgais paziņojums sakarā ar pēdējiem notikumiem Baltijā, kā arī četru republiku aicinājums ANO ģenerālsekretāram Peresam de Kueljaram nekavējoties sasaukt starptautisku konferenci Baltijas problēmas atrisināšanai.

Kopīgā paziņojuma dalībnieki pasludina, ka tie savstarpēji atzīst republiku suverenitāti un uzskata, ka varu republiku teritorijā realizē tikai demokrātiski ievēlētie varas orgāni, nevis paralēli vai citādi izveidoti orgāni. Paziņojumā uzsvērt,

ka puses uzskata par nepieļaujamu Bruņoto Spēku iejaukšanos republiku problēmu risināšanā, kā arī republiku iedzīvotāju piedalīšanos jebkādas bruņotās akcijās, tās pasludina sadarbības un savstarpējās sadarbības principus uz tiesiska pamata.

Pēc tam Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas pārstāvji parakstīja līgumu par ekonomisko un politisko sadarbību.

Kā teica Boriss Jeļcins, analogs līgums ar Lietuvas Republiku tiks parakstīts vēlāk, kad stāvoklis republikā nebūs tik saspīlēts.

LETA

Paziņojums

Padomju Savienības vadības pašreizējā rīcība attiecībā pret Baltijas valstīm radījusi reālus draudus to suverenitātei, izraisījusi vardarbības eskalāciju un cilvēku upurus.

Apliecinot mūsu tautas nelokāmo gribu saglabāt un nostiprināt augstāko valsts varas orgānu pasludināto suverenitāti;

apzinoties, cik reāli ir draudi, ka var tikt aizskartas visu Baltijas valstu iedzīvotāju cilvēka tiesības neatkarīgi no viņu tautības;

vadoties no pārliecības, ka tālāk mūsu valstu attīstība ir iespējama tikai radikālu pārveidojumu ceļā uz brīvības un demokrātijas pamatiem;

Latvijas Republika, Lietuvas Republika, Krievijas Padomju Federatīvā Sociālistiskā Republika un Igaunijas Republika paziņo sekojošo:

1. Puses atzīst viena otras valstisko suverenitāti.

2. Varas pilnvaras to valstu teritorijā, kuras parakstījušas paziņojumu, realizē tikai likumīgi ievēlētie orgāni. Paralēlu struktūru rīcība, kuras pretendē uz varas pilnvaru realizēšanu, ir nelikumīga.

3. Puses uzskata, ka nav pieļaujams lietot bruņotu spēku vienu vai otru iekšējo problēmu risināšanā, izņemot gadījumus, kad to oficiāli lūdz likumīgi ievēlētie valsts varas orgāni.

4. Latvija, Lietuva, Krievijas Federācija un Igaunija uzskata par nepieļaujamu savu pilsoņu piedalīšanos bruņotās akcijās, kas kaitē vienai otras valstiskajai suverenitātei.

5. Puses izsaka gatavību savstarpēji sniegt konkrētu

atbalstu un palīdzību gadījumā, ja tiek apdraudēta to suverenitāte.

6. Puses uzskata par pretlikumīgu un kategoriski nosoda starptautiskā konflikta provocēšanu tādu vai citādu politisko mērķu sasniegšanai.

7. Latvija, Lietuva, Krievijas Federācija un Igaunija apliecina savu apņēmību attīstīt savstarpējās attiecības, pamatojoties uz starptautisko tiesību un savstarpēji saskaņotu vienošanos principiem.

8. Puses aicina visas Padomju Savienībā ietilpstošās valstis, kā arī citas pasaules valstis kategoriski nosodīt pret Baltijas valstu patstāvību un to mierīgajiem iedzīvotājiem vērstos bruņotās vardarbības aktus, kas apdraud demokrātiju un stabilitāti Padomju Savienībā, kā arī starptautiskajā asociācijā. Šis paziņojums tiek iesniegts Apvienoto Nāciju Organizācijai un citām starptautiskajām organizācijām, kā arī pasaules valstu parlamentiem un valdībām.

Paziņojums parakstīts 1991. gada 13. janvārī Igaunijas galvaspilsētā Tallinā.

Latvijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs

A. GORBUNOVS,

Lietuvas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs

V. LANDSBERĢIS,

Igaunijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs

A. RITELS,

Krievijas Padomju Federatīvās Sociālistiskās Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs

B. JEĻCINS

Kolhozā
„Dzintars“

Zemes
kopējs

Kolhoza «Dzintars» šoferis | sons pērnvasar labi strādāja | vairāk nekā 200 hektārus. | atslēdznieks, tagad vada au-
un traktorists Jānis Jēkab- | uz kombaina, rudenī apvērsa | čakli izremontējis tehniku kā | tobusu. J. Silicka foto

Fakts bez komentāra Kam smaidīja Jazovs?

Kā zināms, PSRS aizsardzības ministrs Jazovs bija izsaucis pie sevis divus pulkvežus — deputātus Alksni un Petrušenko un pavēlēja viņiem samazināt savās runās pret prezidentu Gorbačovu vērsto agresivitāti. Kā ziņo laikraksta «New York Times» Maskavas korespondents Bills Kellers, atsaucoties uz pašu tikšanās dalībnieku izteikumiem, pulkveži atteikušies izpildīt maršala pavēli.

Uz jautājumu «Kā aizsardzības ministrs reaģēja uz nepakļaušanos pavēlei?» pulkvedis Petrušenko žurnālistam atbildējis: «Pasmaidīja. Iekšēji viņš ir kopā ar mums».

(«Moskovskije novosti»)

Borisa Jelcina paziņojums

KAREIVJI, SERZANTI UN VIRSNIEKI — MŪSU LIDZPILSONI, KAS IESAUKI ARMIJĀ KRIEVIJAS FEDERĀCIJAS TERITORIJĀ UN PASLAIK ATRODATIES BALTIJAS REPUBLIKĀS!

Sobrid, kad mūsu zeme pārdzīvo ekonomisko un politisko krīzi un veselīgu sabiedrības spēki, izmantojot likumīgās un konstitucionālās formas, meklē izejas no pašreizējās smagās situācijas, jums var tikt dota pavēle vērsties pret likumīgi izveidotajiem valsts orgāniem, pret mierīgajiem civiliedzīvotājiem, kas aizstāv savus demokrātiskos iekarojumus.

Turklāt jums var teikt, ka ar jūsu palīdzību tiks ieviesta kārtība sabiedrībā. Vai tad var uzskatīt par kārtības ieviešanu Konstitūcijas un likumu pārkāpšanu, bet tieši uz to jūs grūzīti, kas tiecas risināt politiskās problēmas ar armijas apakšvienību spēka palīdzību.

Pirms iet uzbrukumā pret civi-

lajiem objektiem Baltijā, atcerieties savu dzimto pavardu, savas republikas, savas tautas tagadni un nākotni. Vardarbība pret likumību, pret Baltijas tautu radīs jaunas nopietnas krīzes parādības arī pašā Krievijā un arī to krievu situācijā, kuri dzīvo citās republikās, arī Baltijā.

Reakcijas mērķi:
— izjaukt demokratizācijas procesu un ar to saistīto pāreju uz saimniekošanas formām, kas garantē nevis atsevišķu valdošās šķiras — nomenklatūras — privilēģēto grupu, bet gan visas tautas labklājību;

— anulēt ar ciešanām panāktās tautu deklarācijas par republiku suverenitāti un lādējādi izjaukt jaunus suverēnu valstu savienības tapšanu.

Sādi mērķi ir reakcijas spēkiem, kas savā politiskajā spēlē cēhsas izmantot jūs, kareivji un virsnieki.

LDDP aktīva sanāksme

16. janvārī Ogrē notika LDDP aktīva sanāksme, kurā tika analizēta politiskā situācija republikā, Baltijā un PSRS. Sanāksmes dalībnieki nosūtīja telegrammu Lietuvas Republikas Augstākajai Padomei un valdībai, kurā izteica dziļu līdzjūtību visai Lietuvas tautai un atdzimstošā sarkanā terora upuru piederīgajiem.

Tika nosūtīta telegramma PSRS prezidentam M. Gorbačovam, kurā nosodīta viņa neobjektivitāte Lietuvas notikumu neizpratnē un atieksmē pret Baltiju.

LDDP aktīvisi izteica protestu sakarā ar to, ka šobrīd tiek nomelnota KFPSR Augstākās Padomes priekšsēdētāja Borisa Jelcina personība. Protestā teikts:

«Baltijas tautām grūtajā stundā mums sniedza palīdzības roku daudzu tautību cilvēki, un viens

no viņiem bija Krievijas Augstākās Padomes priekšsēdētājs Boriss Jelcins. Par to mēs esam viņam pateicīgi, taču izsakām protestu par reakcionāro spēku — gan Baltijas republikās, gan Maskavā — jaunajiem mēģinājumiem apvainot Borisu Jelcinu «krievu tautas interesē» nodevībā.

Vai tiešām vardarbība pret latviešiem, lietuviešiem, igauņiem un citu tautību pamatiedzīvotājiem šajās republikās, viņu nebrīve ir krievu tautas interesēs? Vai krievu tautas interesēs ir Lietuvā izlietās asinis, tanku un automātistu izmantošana pret neapbruņotiem cilvēkiem? Dziļi neizpratni rada tas, ka šajā netīrajā kampaņā iesaistīties arī PSRS prezidents M. Gorbačovs.

Mēs esam pārliecināti, ka reakcijai reiziesies uzvarēt, ka, iz-

stāvēt demokrātiju un citu nāciju tiesības uz pašnoteikšanos, krievi, tāpat kā jebkuras citas tautības cilvēki, līdz ar to pirmām kārtām aizstāv paši savu brīvību. Arī liem un vardarbību radītā mūsdiaga cilvēku norobežošana pēc tautības, ilūzijas, ka vienu tautu intereses var apmierināt uz citu tautu neatņemamo tiesību rēķina, ir bezperspektīva un bīstama parādība, kas agri vai vēlū piedzīvos pilnīgu krahu.

Mēs esam pārliecināti, ka taisnība ir mūsu un visu Padomju Savienības demokrātisko spēku pusē.»

Sanāksmes dalībnieku vārdā šo dokumentu parakstīja LDDP priekšsēdētājs Ivars Kezbers.

A. PASTORE,
LDDP Preiļu rajona komitejas valdes sekretāre

LDDP PREIĻU RAJONA KOMITEJAS VALDES PAZIŅOJUMS

Šajās dienās, kad Lietuvas zeme uzņēma savus reakcijas nonāvētos dēlus un meitas, LDDP Preiļu rajona organizācijas biedri un piekritēji sero un skumst kopā ar

Lietuvas tautu. Mēs noliecām galvas nevainīgo upuru priekšā un sakām: «Lāsts slepkavām! Lāsts asiņainās politikas autoriem Maskavā un Baltijā!».

Nevainīgo cilvēku asinis sauc pēc taisnās tiesas, un tā nāks!

Pat visreakcionārāko spēku plosīšanās nespēs mūs apturēt Baltijas brīvības un demokrātijas ceļā. Iesim pa to neatlaidīgi, pārliecināti un gudri!

LDDP Preiļu rajona komitejas valde

Pasaules latviešu uzņēmēju kongresā

No 28. līdz 30. decembrim Jūrmalā noritēja pasaules latviešu uzņēmēju kongress. Kongresa sasaukšanas iniciators bija LR Pilsoņu kongress un Latvijas Komiteja. Tā darbā piedalījās: 60 jaunsaimnieki, 140 firmas, 200 privātpersonas, 10 ārvalstu pārstāvji un 3 firmas no PSRS. Gan tieši, gan netieši kongresa darbā piedalījās latvieši no visas pasaules.

Kongresu atklāja tā rīcības komitejas priekšsēdis G. H. Volbrugs un Latvijas Komitejas priekšsēdētājs A. Jirgens, kurš pievērsa uzmanību esošās sistēmas un tās funkcionāru straujai un virtuozai transformēšanās spējai jebkuros apstākļos. Kā vienīgo izeju no šīs situācijas A. Jirgens saskata LR pilsoņu likumīgo tiesību atjaunošanu, radot alternatīvas politiskās un ekonomiskās struktūras. Uz šādu struktūru radīšanu viņš aicināja arī kongresa dalībniekus.

Ministru Padomes viedokli par uzņēmējdarbības per-

spektīvām Latvijā izklāstīja ekonomikas ministrs Āboltiņa kungs. Par sakaru perspektīvām informēja sakaru ministrs Videnieka kungs. Par tautsaimniecību no banku viedokļa runāja bankas prezidents Latvijā Saksa kungs. V. Steins, Latvijas Komitejas pilnvarotais pārstāvis Augstākajā Padomē, izvērstā referātā izklāstīja Latvijas administratīvi teritoriālās reformas būtību. Pēc V. Steina domām ir jāatgriežas pie pirmsokupācijas teritoriālā iedalījuma, kas sakņojas latviešu tautas etnostrukturā, bet modificējot to.

Kongresa pirmās dienas noslēgumā no dažādiem viedokļiem tika analizētas vasts īpašuma konversijas problēmas. Par AP nostādnēm runāja R. Vitkovskis, AP darba grupas dalībnieks. Atzīmējot, ka MP programmas nodert tikai kā padomi īpašniekiem, viņš uzsvēra, ka AP darba grupas galvenais uzdevums ir noskaidrot, kas ir valsts, republika, pašvaldība un to

īpašums. Šo viedokli papildināja A. Bernāns, LTF Domes darba grupas vadītājs. Nekontrolēta PSRS rubļa ieplūšana Latvijā draud ar PSRS politiskās varas nomaiņšanu pret ekonomisko varu, tādēļ nav pieļaujama.

LR Pilsoņu kongresa koncepciju īpašuma konversijas jautājumos īsumā raksturoja R. Zile, LK Tautsaimniecības komisijas priekšsēdētājs. Kā galveno viņš atzīmēja LR pilsoņu īpašuma tiesību nepārtrauktību okupācijas laikā un pēc tās. Pirmām kārtām, lai tiesiski noregulētu īpašuma attiecības Latvijas Republikā, ir nepieciešams atcelt un pasludināt par spēkā neesošajiem kopš to pieņemšanas brīža visus nacionalizācijas aktus, kas pieņemti pēc 1940. gada 17. jūnija. Īpašuma attiecības regulē 1937. gada Civillikums. Turklāt paredzamā kompensācija nav vis jāsaprot kā maksāšanas forma, bet gan kā tiesības iegūt citu īpašumu.

Kongresa otro dienu ieva-

dāja V. Zeile, iepazīstinot klātesošos ar pieejamiem statistikas datiem par latviešu katastrofālo stāvokli gandrīz visās Latvijas saimnieciskās dzīves jomās. V. Osis ziņoja par AP veiktajiem labojumiem LPSR Konstitūcijā, kā svarīgāko minot īpašuma formu līdztiesību atzīšanu. Ar MP izstrādātās nodokļu sistēmas un uzņēmējdarbības savstarpējo mijiedarbību iepazīstināja Ekonomikas ministrijas finanšu sistēmas reformas daļas priekšnieka vietnieks U. Kokins. Par MP tautsaimniecības programmu un produkcijas licencēšanu tirdzniecības jautājumos referēja Ekonomikas ministrijas Tirdzniecības departamenta direktors E. Rudzītis.

Uzņēmumu padomnieka I. Avota (ASV) atsūtīto ziņojumu par Baltijas biznesu rietumnieku skatījumā nolasīja G. H. Volbrugs.

Ar Rietumvalstu finansiālo pasauli iepazīstināja banku

speciālists A. Spura no Kanādas.

Par varbūtējo Zviedrijas valdības atbalstu Baltijas valstīm informēja ekonomikas zinātnes vadītājs lauksaimniecības augstskolā Upsalā R. Cedriņš.

Kongresa noslēguma dienā Latvijas Zemniecības fonda priekšsēdētājs V. Teivāns dalījās pārdomās par garantijām uz zemi un privātipašumu Latvijas Republikā. J. Danoss, Latvijas Liberālās partijas priekšsēdētājs, uzsvēra, ka LR visas pasaules priekšā jāatstāj de iure jebkuru īpašumu un likumīgās īpašumtiesības.

Tālāk izvērsās diskusijas par pasaules latviešu uzņēmēju kongresa padomes izveidošanu un nolikumu par padomes darbu. Nolikumu uzdeva līdz galam izstrādāt ievēlētajai padomei.

Padomes sastāvā tika rezervētas 7 vietas ārvalstīs dzīvojošiem latviešu uzņēmēju pārstāvjiem.

LK. Informācijas agentūra

Latvijas mazais čempionāts

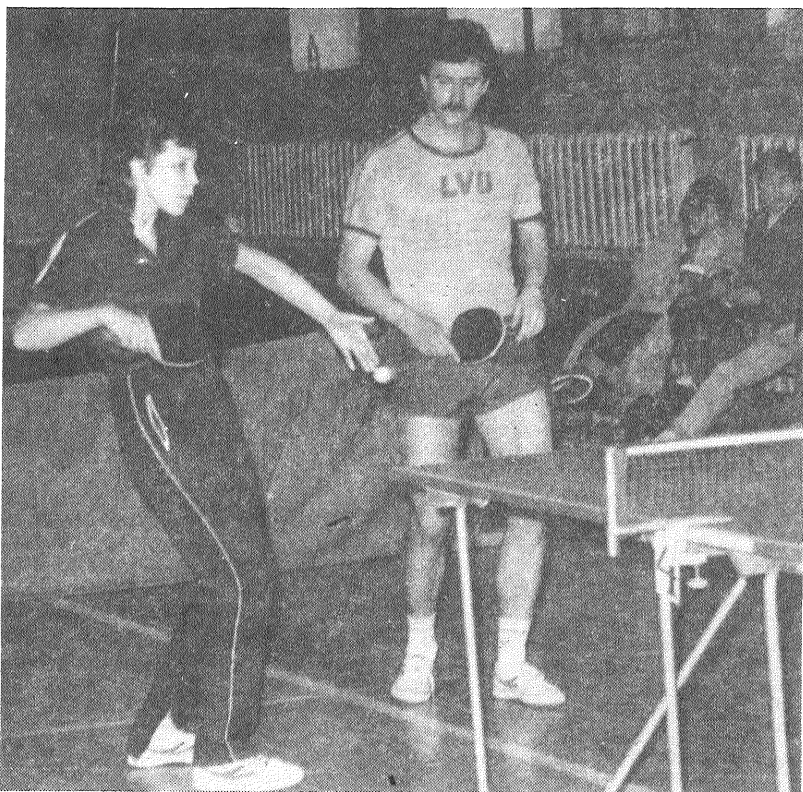
Otrais Latgales atklātais čempionāts, kurš iekļauts republikas sacensību kalendārā, Preiļos pulcēja Latvijas labākos mazās raktes meistaros. Un, kā izteicās republikas galda tenisa federācijas loceklis G. Kartuzovs: «Te notiek Latvijas mazais čempionāts gan pēc dalībnieku skaita, gan pēc sastāva». Piedalījās 47 vīrieši un 9 sievietes, tai skaitā — divas sporta meistares.

Republikas čempione Olga Kartuzova uzvarēja individuālajā turnīrā un, cīnoties ar vīriešiem, palika ceturtnā, bet pāri ar Juri Siliņu izcīnīja pirmo vietu. Viņai paveicās arī sieviešu dubultspēlē, kur kopā ar daugavpilieti G. Kokinu, piekāpjoties tikai vairākkārtējai republikas čempionei Sandrai Čulkai un Dainai Ročānei (abas no Rīgas), ierindojās otrajā vietā. Trešo godalgu dubultspēlē izcīnīja daugavpilietes V. Grutajute un T. Pučkova. Sieviešu konkurencē otrajā vietā ierindojās sporta meistare S. Čulka, bet trešajā — D. Ročāne.

Vīriešu sacensībās piedalījās septiņi šobrīd labākie republikas galda tenisisti ar Sandi Vasiljevu priekšgalā, kurš finālciņā ar 2:0 pārspēja pirmo Latgales čempionu un vairākkārtējo šo sacensību (agrāk saucās kausa izcīņa) uzvarētāju Juri Siliņu (Smiltene). Trešais — sporta meistars A. Kube.

Vēl pirmajā astotniekā iekļuva rīdzinieks V. Balabanovs, liepājnieks J. Ozols un abi rīdzinieki — republikas izlases dalībnieki R. Čirulis un J. Krūmiņš.

Devītā vietā un labākā Latgales novada spēlētāja gods tika jaunajam daugavpilietim V. Pučkovam, kurš ar katru gadu uzlabo savu sniegumu. Mūsu labākajiem teni-

sistiem šoreiz savās mājās nepaveicās un nācās samierināties ar vietu tikai otrā desmitā. Šādās republikas mēroga sacensībās arī tas nav slikti.

Jauktajā dubultspēlē vietu kārtība bija šāda. O. Kartuzova un J. Siliņš — pirmajā, S. Čulka un S. Vasiljevs — otrajā, bet O. Kokina un R. Čirulis — trešajā vietā.

Vīriešu dubultspēlē tikās pagājušo gadu čempioni. J. Siliņš un

A. Kube, kuri pārspēja J. Krūmiņu un R. Čiruli. Trešajā vietā ierindojās J. Ozols un S. Vasiljevs.

Sacensību organizēšanā ļoti lielu darbu ieguldīja to aizsācējs un, varētu teikt, pat «dvēsele» — Voldeimārs Limanis. Bija sponsori, kas ziedoja ievērojamas naudas summas, bija balvas, diplomu. Karamiķis Aleksandrs Rečs uzvarētājiem dāvāja skaistas vāzes un krūzes. Apbalvojumus saņēma arī

S
P
O
R
T
S

zemāko līnālgropu uzvarētāji, kas sacensības padarīja sivas un aizrautīgas līdz pat ciņai par 41. vietu.

Tas viss bija paredzēts nolikumā un izraisīja lielu interesi, tāpēc dalībniekus nenobaidīja nedz lielle atālum, nedz benzīna trūkums, dārgās biļetes. Bija spēlētāji no Liepājas, Saldus, Bauskas, Valmieras un Rīgas.

Domāju, ka arī turpmāk jāmeklē

jaunas sacensību organizēšanas formas. Mūsu sporta mājā jāielaiž svaigas vēsmas, lai izvēdina gadiem sastāvējušos gaisu. Manuprāt pati dzīve, mūsu ekonomiskais stāvoklis to piespiedīs darīt.

A. POSEIKA,
sacensību galvenais tiesnesis
ATTĒLOS: spēles spilgtākie momenti.

J. LIVMAŅA foto

Korespondencdambrete: atkal sacensības

Pēc tradīcijas gada nogalē sākās republikas korespondencdambretes sacensības. Vienlaicīgi ir startējuši arī visi galvenie turnīri 64 lauciņu dambretē: republikas fināls un lauku sporta biedrības «Vārpa» divdesmitpiek-

tais jubilejas fināls.

Republikas finālsacensībās dambreti spēlēja 16 dalībnieki. Starp tiem 8 sporta meistari un tikpat daudz meistarkandidātu. Sastāvs ir ļoti titulēts, jo piedalās visi pašreizējie republikas čempioni,

vairāki eksčempioni.

Bez priekšsacīkstēm finālā spēlēt uzaicināts arī pieredzējušais Preiļu rajona spēlētājs, sporta meistars Jānis Pauniņš. Šāda iespēja viņam dota, pateicoties augstajam individuālajam reitingam.

Jāpiebilst, ka šeit pirmie divi gājieni tiek izdarīti pēc izlases un ir obligāti. Tāpēc teorijas grāmatas praktiski nav nemaz izmantojamas — jāspēlē radoši. Šāds spēles stils allaž ir bijis raksturīgs Jānim Pauniņam.

«Vārpa» finālā piedalās 20 dambretisti. Arī šeit cīnās Jānis Pauniņš. Lai varētu cerēt uz panākumiem, tas prasīs daudz laika un izdomas.

R. TOMASS

Dejas svētkos

Sestdien savu varāšanu rādīja vienpadsmit deju kolektīvi. Šoreiz koncerta programmu veidoja galvenokārt mūsu novada dejas.

Rajona deju kolektīvu virsvadītājam Sarmai Freibergai šis kon-

certs bija sava veida ugunsgrīstības. Pirmā spēku pārbaude. «Latgale dančus» un «Balli Latgalē» ar siera rūpnīcas vidējās paaudzes deju kolektīvu bija iestudējusi Sil-

Preiļu 1. vidusskolas 10.—11. klašu dejojājiem — Maruta Kozlova. Tām visām horeogrāfiju ir devusi mūsu kolektīvu virsvadītāja. Koncertā bija iekļautas Ulda Zagatas «Ganu polka» un «Raibie

cimdi», Arvīda Donasa «Ražas svētkos», Harija Sūnas «Sadancošana Ludzā» un citas dejas.

Savdabīgiem dejas svētkiem nopietni bija gatavojušies rajona pašdarbnieki kopā ar saviem vadītājiem Eleonoru Bleivi, Anītu Lukjansku, Gaidu Ventu, Gaidu Ivanovu un citiem.

Koncertā īsti vietā bija Sutru muzikanti. Jūlija Stikuta vadītā Jauku kapela visiem sniedza īstu baudījumu.

Vēl savdabīgu koncertu koncertā sniedza viesi — pūteju orķestris no Censtohovas (Polija).

Pašdarbnieki neapmierinājās ar deju koncertu vien, dejas soli viņi locīja kājas līdz pat otrajiem gājieniem.

V. RADIS

Attēlos: uzstājas A. Lukjanska vadītie Jersikas dejojāji; «Raibie cimdi» Preiļu 1. vidusskolas 3.—4. klašu deju kolektīva izpildījumā (vadītāja G. Ivanova); muzicē «Jūlijs».

Jāna SILIČKA foto

Tirdzniecība reorganizējas: kas mainīsies?

Notika kārtējā rajona patērētāju biedrību savienības valdes sēde. Informāciju par izmaiņām tirdzniecības darbā organizācija sniedza valdes priekšsēdētāja vietniece Veronika Vjake. Viņa uzsvēra, ka joprojām rajonā nav zināmi rūpniecības un pārtikas preču fondi. Taču skaidrs, ka procesi jasadālot pa pagastiem, tāpēc tuvākajā laikā jāprecizējo iedzīvotāju skaits pilsetās un pagastos.

Noteiktas izmaiņas rūpniecības preču veikalu darba laikā. Turpmāk universālveikali un citi rūpniecības preču veikali būs slēgti svētdienās un pirmdienās.

Rajona patērētāju biedrību savienības priekšsēdētāja Leonarda Sustova vārdiem runājot, tuvākajā laikā notiks tirdzniecības organizācijas struktūru pārveidošana. Viņa viedoklis: var kļūsties veicot reorganizāciju, bet nedrīkst neko nedarīt, bet priekšlikums — lai uzlabotu komercdarbu, tiek reorganizēta tirdzniecības darbība, koncentrējot pie bāzes precīzi un citu štatu vienību. Savukārt plānots, ka tirdzniecības nodaļa, kas līdz šim darbojus pie savienības, tiek likvidēta. Šāda reorganizācija iekļānāta, samazinot precīzi skaitu patērētāju biedrībās. Tūda

jāpiebilst, ka patērētāju biedrības šo reorganizāciju neuzņem viennozīmīgi. Nereti starp tirdzniecības sfēras darbiniekiem valda arī uzskats, ka rajona patērētāju biedrību savienība ir virsbūve, kura cenšas sevi saglabāt, lai arī turpmāk veiktu kontroles funkcijas. Bet neizbēgamās štatu samazināšanas procesu cenšas vadīt tā, lai vismaz par bezdarbniekiem neatstātu savējos. Tā vai citādi, bet gaidāmās štatu samazināšanas laikā būs konkurence, neapmierinātība, varbūt pat kļūda. Un tie nevar nepieņemt Leonardam Sustovam, ka arī šajā sfērā strādās tas, kurš

darbu veiks labi, jo pretējā gadījumā viņa vietā nāks cits kvalificēts speciālists.

Valdes priekšsēdētājs informēja, ka turpmāk lielāka patstāvība tiek dota arī patērētāju biedrībām, tajā skaitā veikalu sekciju vadītājiem. Gan nepieciešamo darbinieku skaita noteikšana, gan algu sadalē.

Vislielākais strīda ābols, gatavojoties šai sēdei un arī vēl kādu laiku turpmāk, acimredzot, būs jautājums par rajonā esošā maizes kombināta un sagādes organizācijas apvienošanu, veidojot ražošanas sagādes uzņēmumu, centralizējot grāmatvedību utt. Maizes kombinā-

ta administrācija kategoriski noraida šādu «saderināšanos» ar sagādniekiem. Sagādes organizācija arī pagaidām neredz iespēju un vajadzību šādai apvienības veidošanai. Un tomēr valdes locekļi ļoti draudzīgi nobalsoja par šādas apvienības radīšanu un vienojās, ka līdz paju biedru pilnvaroto sapulcei (kad apstiprinās jaunizveidotās struktūrvienības), jautājums ir jāsapulcē, jāpārbauda apvienošanas lietderība. Par viedokļiem, kas radušies šajā situācijā, informēšu turpmāk atsevišķā materiālā.

Aina ILJINA

Nopietni pa jokam

Prognoze 1991. gadam

1. FUTUROLOGS O. R. ĀKULS

1991. gadā ciņa starp veco un jauno ieies kārtējā fāzē. Nav izslēgts, ka komandējošās sistēmas agonija pakāpeniski pāries tās atveseļošanā, bet jaunās sistēmas dzemdības beigsies ar izmestu augli.

Turpināsies elastīga vairākkārtējas izmantošanas vadošā aparāta veidošana. Par kārtējiem grēkāžiem kļūs divi ministri, trīs ekonomisti un vairāki masu informācijas līdzekļi. Apakšslāņi uzmanīgi sekos pārvietojumam augšslāņos un gaidīs norādījumus.

Dažās republikās pastiprināsies centrālās tendences, taču desanta un tanku divīzijas, kuras uz turieni nosūtīs lauksaimniecības darbu veikšanai, palīdzēs iedzīvotājiem atbrīvoties no separātiska noskaņojuma.

Likums par izbraukšanu no PSRS tiks pieņemts, taču Rietumi atteiksies uzņemt padomju emigrantus, un Padomju Savienība būs spiesta griezties Apvienoto Nāciju Organizācijā ar paziņojumu par cilvēktiesību pārkāpumiem attīstītajās valstīs.

Mūsu dzīves politizācija turpināsies pieaugt. Pārdošanā parādīsies

konjaks «Konsensuss», «Adevkvātā» desa, konservi «Neviennozīmīgais heks» un zupu komplekts «Legitīmistiskās».

Nojautas, ka kritam bezdibeni, vietā radīsies nojauta, ka jau esam tajā iekrituši un nu laiks sākt rāpties ārā.

2. ASTROLOGS N. O. STRADAMUSS

Tāpat kā iepriekšējie, arī Kazas gads būs liktenīgais, lūzuma un izšķirošais gads. Iedzīvotāju ēdienkartē par galveno produktu kļūs kapusti. Gaju atcerēsies bieži, bet redzēsīm reti. Ciņa par varu nav paredzama, jo nevienam negribēs uzņemties atbildību. PSRS Tautas deputātu piektajā kongresā uz priekšsēdētāja jautājumu: «Kas ir gatavs stāties pie stūres?» kāds iekļūsies: «Ir tāda partija!». Taču atrast kļūdēji neizdosies. Runas par tirgus ekonomiku visiem apņiks līdz kaklam, un darbaļaužu apātija sasniegs pirmsperestroikas līmeni. Jo mazāk būs preču, jo vairāk cilvēku sekos to sadalē.

Prezidents kārtējo reizi ekonomistu grupai uzdos izstrādāt programmu izklūšanai no krīzes. Programma iegūs nosaukumu «Tūkstoš un viena nakts», taču sabiedrība atkal izrādīsies psiholoģiski nega-

tava tās īstenošanai. Par modes lietu kļūs vīstautas referendumi, kurus rīkos pēc katriem diviem mēnešiem. Jautājumi tiks izvirzīti tā, lai atbildētājam nevajadzētu šaubīties. Piemēram, «Par ko jūs iestāties — par sociālo taisnīgumu vai kapitalisma restaurāciju?».

Notikumus valstī spēcīgi ietekmēs Plutons. Plutona griešanās ass virziens sakrīt ar PSKP ģenerālo līniju, tāpēc partijas apgabala komiteju ietekme pastiprināsies, bet deputātu padomju — samazināsies. Merkūrijs atbalstīs uzņēmīgus cilvēkus, bet Saturns — tos, kas viņiem traucē. Konsolidācija iespējama, ja vien neiejauksies Marss. Piena Ceļa stāvoklis sola grūtības ar piena produktiem. Aktivizēsies Melnais caurums Galaktikas astropadsmītajā sektorā, tāpēc viriešu zeķes joprojām būs deficīts.

Ja sāksim strādāt, iespējams, mums izdosies no visām likstām izkulties.

3. LABĒJAIS RADIKĀLIS S. I. GUMAŅUKS

Notiks valsts novirzīšanās pa kreisi. Izmantojot ekonomiskās grūtības, kreisie rausies pie varas. Labējie spēki vājas organizētības dēļ būs spiesti atkāpties. Pilnā gaitā notiks kapitalisma restaurācija. Kreiso spēku kontrolētie masu informācijas līdzekļi izvēršis niknu kampaņu pret īstenajiem patriotiem. Prezidents zem kreiso spēku spiediena sāks piekāpties, kamēr pats nekļūs par apvērsuma upuri.

Bet tālāk — haoss un anarhija. Un tieši tad tauta arī teiks savu izšķirošo vārdu.

4. KREISAIS RADIKĀLIS I. S. TUNCOVS

Notiks valsts novirzīšanās pa labi. Izmantojot ekonomiskās grūtības, labējie rausies pie varas. Kreisie spēki vājas organizētības dēļ būs spiesti atkāpties. Pilnā gaitā notiks komandējošās sistēmas restaurācija. Labējo spēku kontrolētie masu informācijas līdzekļi izvēršis niknu kampaņu pret demokrātiem. Prezidents zem labējo spēku spiediena sāks piekāpties, kamēr pats nekļūs par apvērsuma upuri. Bet tālāk — diktatūra. Un tieši tad tauta arī teiks savu izšķirošo vārdu.

5. ESM PROGNOZE

Lai stabilizētu ekonomiku, tiks pieņemts lēmums uz laiku atgriezties pie piecgažu plāna. Uz laiku tiks izveiesta sociālistiskā sacensība un ieviests ārkārtējais stāvoklis. Uz laiku apturēs visu parlamentu un partiju (izņemot PSKP) darbību un padzīs visas avizes (izņemot «Pravdu»). Uz laiku atceļs nauda. Darba algas vietā uz laiku tiks ieviesta pirmās nepieciešamības preču izsniegšana. Neapmierinātus uz laiku nošaus vai izolēs. Šie uz laiku ieviestie pasākumi darbosies līdz gadsimta beigām, bet pēc tam sāksies pāreja uz tirgus ekonomiku.

Leonids TREJERS (Moskovskije novosti)

Pavisam nopietni

LĪKUMS PAR IZSTĀŠANOS NO VERDZĪBAS

(Afrasts Hreopsa II piramīdā)

1. Ja vergs grib izstāties no verdzības, viņam par to vēl nepieciešams ļoti padomāt.
2. Ja vergs ir ļoti padomājis un vienalga grib izstāties, pēc darba viņam jāsapulcē uzraugi un jānoskaidro, vai viņi nav pret.
3. Ja divas trešdaļas uzraugu nav pret, tad vergam vēl jānoskaidro 40 gadi un, ja šajā laikā viņam nav zudusi vēlētānās tikt brīvībā, tad viņam vēlreiz jāiesniedz lūgums par izstāšanos no verdzības.
4. Ja uzraugi joprojām nav pret, vergam lūgums par izstāšanos no verdzības jāiesniedz tieši faraonam.
5. Pēc lūguma saņemšanas faraonam tuvāko 15 gadu laikā jāizšķir jautājums par verga izstāšanos no verdzības jāsaskaņo ar saules dievu Ra.
6. Ja saules dievs Ra nav pret, tad vergs tiek palaists brīvībā pēc tam, kad komisija ir pieņēmusi piramīdu un ir nomaksāts parāds par uzraugu uzturēšanu un pletņu amortizāciju.
7. Ja saules dievs Ra ir pret verga izstāšanos no verdzības, tad vergs tiek atdots aprīšanai krokodilim, taču viņš saglabā tiesības izvirzīt jautājumu par savu brīvību nākamajā tūkstošgadē — ja divas trešdaļas krokodilu rakstiski apliecinā, ka vergs vēl joprojām vēlas būt brīvs.

(«Sobesednik»)

Par TV programmu publicēšanu

Lasītāji interesējas, kā būs turpmāk ar TV programmu publicēšanu «Novadniekā». Par to liecina arī kāda anonīma vēstule, kas nesēn bija iemesta redakcijas pastkastītē. Tāpēc, acimredzot, nepieciešami tuvāki paskaidrojumi.

Latvijas TV šobrīd darbojas izmainītā režīmā, programma katrai dienai tiek sastādīta atsevišķi, tāpēc, lai kā mēs vēlētos, to publicēt nevaram. Sakarā ar to, ka republika pēc Preses nama ieņemšanas neiznāk laikraksti, arī «Rīgas Vīlņi», mums šobrīd vispār nav iespēju saņemt TV programmas (nekādu sakaru, izņemot telefonu, ar Rīgu redakcijai nav). Tāpēc patlaban Maskavas I un II programmas mēs pārpublicējam no

Vissavienības izdevuma «7 dienas». Diemžēl pasts to atnes sestdienās, tāpēc pirmdienas programmu sestdienas laikraksta numurā ievietot nevaram, un mums patlaban nav citu iespēju to saņemt. Anonīmais rakstītājs pārmet, ka esam soliņus publicēt Lietuvas TV programmu, bet to nedarām. Diemžēl mēs to nesolījām, jo jau pagājušajā gadā to nevarējām saņemt savlaicīgi. Turklāt Lietuvas TV pēc visiem zināmajiem notikumiem nedarbojas — šajā nedēļā raidīja tikai Kauņas studija.

Kas attiecas uz Preiļu TV, tad mēs labprāt šo programmu publicētu, taču tādā gadījumā tā redakcijai būtu jāsaņem. Preiļu TV veidotāji savu programmu mums ne-

iesniedz, bet tā nav viņu vaina. Acimredzot, jāatgādina, ka Preiļu TV raida 2. kanālā, kad beigusies Maskavas II programmas translācija. Kad tā beigsies, paredzēt nav iespējams, jo arī Centrālā televīzija pēdējā laikā bieži maina savas programmas. Tāpēc varam tikai atgādāt, ka Preiļu TV raida otrdienās un ceturtdienās.

Un pēdējais. Anonīmais lasītājs pārme redakcijai, sak, maksu par piegādi paņēmat, bet avīzi mēs saņemam pēcpusdienā. Atvainojiet, bet redakcija no lasītājiem par piegādi nav iekasējusi pat ne kapteiku. Par piegādi jūs samaksājāt pasta darbiniekiem, tāpēc būtu ļoti labi, ja visas savas pretenzijas darītu zināmas tieši viņiem.

Konsultāciju centrā jūs saņemsiet padomus arī par zemnieku sētas iekārtošanu, dažādu būvmateriālu pielietošanu iespējām, racionālu ēku konstruktīvo elementu izveidošanu, betonu un būvjavu sastāviem, kā arī varēsiet iepazīties ar kaimiņrepublikās un Skandināvijas valstīs izstrādāto projektu risinājumiem.

Konsultācijas saņemamas konsultāciju centrā 239. tel. p. katru dienu no plkst. 9.00 līdz 11.30 un no 13.30 līdz 15.30 vai pa pastu.

Projektēšanas institūta «Laukuprojekts» Zemnieku konsultācijas centra adrese: 226900 Rīga, PDP, Doma laukumā 4, tālruni: 212594, 227250, A. Timuks.

MAINA divstābu dzīvokli Daugavpilī (centrā) pret 3 vai 4 istābu dzīvokli Līvānos. Zvanīt pa telefonu 44456 Līvānos.

LIVĀNU EKSPERIMENTĀLAIS MĀJU BOVES KOMBINĀTS

pieņem no iedzīvotājiem pasūtījumus dārza mājiņu izgatavošanai pēc pasūtītāja projekta.

Pasūtījumus pieņem Līvānos, Celniecības ielā 2, ražošanas nodaļā vai pa tālruniem 43055, 43596.

Atpūšas lauki, Atpūšas arāja lemess, Uz tavas pieres krit pēdējo gājputnu asaras. (R. Liedags)

Noliecam galvas, pieminot Pētera GZIBOVSKĀ darba mūžu, kas aprāvis, līdz vakaram nenoiets. Padomju saimniecības «Rudzāti» 2. ražošanas iecirkņa kolektīvs

Lūpas kļūst mēmas, bet runāt vēl gribas, Rokas pēc nebeigta darba vēl taujā. Cilvēka mūžs kā mirkļa pusziba Iekrīt un pazūd stingstošā saujā. (M. Bārbale)

Kad pārāgrī saimusi Pētera GZIBOVSKĀ mūža diena, sāpēs esam līdzās twiniekiem.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

Skumju brīdī izsakām līdzjūtību Annai Bulmeistere, MĀTI pēdējā gaitā izvadot.

Apdrošināšanas firmas «Latva» Preiļu nodaļa

Balta, balta atnāk mīlestība, Katram tādas mīlestības gribas, Ne jau katrs nosargāt to māk. (A. Elksne)

Sveicam ANNU un JĀNI SLOKAS 35 gadu kāzu jubilejā. Meitas ar ģimenēm

1991. gada 12. februārī VECBĒRU LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNĪKUMĀ notiks

ēdienu gatavošanas tehnoloģijas — konditorijas nodaļas absolventu darbavietu sadale.

Sākums plkst. 10.00. Adrese: Aizkraukles rajons, p. n. «Bēbri», Vecbēru L/t, indekss 229353. Tālruni: 64144 vai 64139.

Garu mūžu nodzīvoji, Daudz darbinā padarīji, Lai nu viegli zemes mātē Pārklāj smilšu paladziņu. Skumju brīdī esam kopā ar Mōniku Brici, MĀTI smiltājā izvadot. Orišu fermas kolektīvs

Par mīlu sirdi, čaklām rokām Tev vieglas smiltis, māmūlīt. (J. Osmanis) Sērojām kopā ar Rasmu Vaivodi, MĀMŪLU kapu kalnīņā izvadot. Preiļu rajona Iekšlietu daļas un VDK kolektīvi

Pie tevis iešu, tēt, ar ziediem baltiem, Kad vasara tos bagātīgi sniegs, Ar egļu zariem, sniegotiem un siltiem, Kad ziema smaržojošas pūķes liegs. (A. Vējāns)

Izsakām dziļu līdzjūtību Ivaram Upentekam, aizvadot TEVU smiltājā. Darba biedri

Galvenais redaktors Pēteris Pizelis

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta ceturtdienās, sestdienās un nedēļas nogadās.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1.

Tālrunis uzziņām: 22305.

Izdod apgāds «Avīze», Rīgā, Brūnlieku ielā 47. Izdevējdarbības licence Nr. 000069.

Iespiests ražošanas apvienības «Līta» Daugavpils tipogrāfijā Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. Viena nos. iespiedokšne.

Mēlens 12 034 eksemplāri (latviešu valodā 9 043 eksemplāri, krievu valodā 2 991 eksemplārs). Pas. 51.

Indekss 68169.